

การถอดบทเรียนจากการจัดการเรียนรู้แบบใหม่ในศตวรรษที่ 21: กระบวนวิชาการพยาบาลผู้สูงอายุ

The Lesson learned from the 21st Century Skills: Gerontological Nursing Course

วนิชา พึ่งชมภู DclinP.* Wanicha Pungchompoo DclinP.*

บทคัดย่อ

โครงการนำร่องการจัดการเรียนรู้แบบใหม่ในศตวรรษที่ 21 ได้ถูกนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน กระบวนวิชา การพยาบาลผู้สูงอายุ (553311 ตอนที่ 2) ประจำปีภาคเรียนที่ 1/2558 ของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยรูปแบบการจัดการเรียนการสอนประกอบไปด้วย 6 ชนิด 1) Integrated ICT: การจัดให้มีการเรียนการสอนที่เน้นการนำระบบ KC module CMU Online และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ มาผสมผสาน เป็นส่วนหนึ่งในการจัดการเรียนการสอน 2) Flipped classroom approach: การนำการจัดการเรียนการสอนแบบห้องเรียนกลับหัว 3) Problem based learning: การยกกรณีผู้ป่วยหรือกรณีศึกษา 4) Activity based learning: การจัดกิจกรรม 5) Project based learning: การคิดค้นเกี่ยวกับนวัตกรรม 6) Inquiry based learning: การจัดการเรียนการสอนเน้นการสืบค้นข้อมูล

ผลการจัดการเรียนรู้แบบใหม่ในศตวรรษที่ 21 ในกระบวนวิชาการพยาบาลผู้สูงอายุ พบว่าผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการมีส่วนร่วม/การผูกพันกับการเรียนของผู้เรียน (Engagement) 2) ด้านพฤติกรรมการเรียนรู้ (Active learner: Behavior) 3) ด้านแรงจูงใจ (Motivation) 4) เจตคติของผู้เรียน (Attitude) และ 5) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Score) โดยภาพรวมของทุกด้านอยู่ในระดับดีมาก ส่วนผลที่เกิดแก่ผู้สอน ประกอบด้วย 2 ด้าน 1) เจตคติการจัดการเรียนรู้แบบใหม่ (Attitude) พฤติกรรมการสอน (Behavior) โดยพบว่าผู้สอนเกิดการเรียนรู้ และมีทักษะ ความรู้ ความเข้าใจ และมองเห็นภาพการจัดการเรียนรู้แบบใหม่ที่สอดคล้องกับศตวรรษที่ 21 ที่ชัดเจนมากขึ้น มีการจัดเตรียมวางแผนการจัดการเรียนการสอนเป็นระบบมากขึ้น และพบว่าผู้สอนมีความพอใจ และสนใจที่จะพัฒนา จัดการเรียนรู้แบบใหม่ที่สอดคล้องกับศตวรรษที่ 21 ในกระบวนวิชาอื่นๆ ต่อไป

คำสำคัญ: การถอดบทเรียน การจัดการเรียนรู้แบบใหม่ในศตวรรษที่ 21 กระบวนวิชาการพยาบาลผู้สูงอายุ

* ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

* Assistant Professor, Faculty of Nursing, Chiang Mai University

Abstract

The 21th Century Skills was applied in the Gerontological Nursing Course (553311 section 2) for the first semester of the year 2558 at Faculty of Nursing, Chiang Mai University. Course model was consisted of 6 learning styles 1) Integrated ICT or internet based learning approach including KC module CMU online, 2) Fipped based learning 3) Problem based learning 4) Activity based learning 5) Project based learning and 6) Inquiry based learning.

The results of applying of the 21th Century Skills in the Gerontological Nursing Course revealed that 5 student learning outcomes were found including 1) Engagement 2) Active learner: Behavior 3) Motivation 4) Attitude and 5) Score. The total score of 5 student learning outcomes were showed at high level. The teacher learning outcomes were found within 2 dimensions included 1) Attitude and 2) Behavior. Since, the teacher learned and gained more on her knowledge, skills, understanding and had the clear picture on applying the 21th Century Skills approach. The systematic planning and managing in the teaching and learning style was conducted. Furthermore, the teacher's satisfaction was found. The future teacher is interesting and intending to develop of the 21th Century Skills in other courses.

Key words: The Lesson learned, The 21th Century Skills, Gerontological Nursing Course

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในยุคศตวรรษที่ 21 มีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นมากมาย ทำให้ทุกคนต้องปรับตัวในการทำงานแบบใหม่ ซึ่งรวมทั้งพยาบาลก็ต้องเรียนรู้ในการใช้วิธีการใหม่และหลากหลายในการเรียนการสอนในทุกหนทุกแห่งที่ทำงาน ซึ่งมีความแตกต่างไปจากที่ผ่านมา วิธีการจัดการเรียนการสอนแตกต่างไปจากเดิมที่เน้นเนื้อหาและ ความรู้มากกว่าประสบการณ์การเรียนรู้ สาขาพยาบาลศาสตร์ ในปัจจุบันและในอนาคตต้องการพยาบาลที่สามารถคิด วิเคราะห์และแก้ปัญหาได้ รวมทั้งมีความคิดสร้างสรรค์ และมีทักษะการติดต่อสื่อสารและเป็นผู้มีความรู้ ผู้สำเร็จ การศึกษาพยาบาลต้องได้รับการเตรียมพร้อมสำหรับการ ปฏิบัติในศตวรรษที่ 21 โดยการศึกษาต้องมีทั้งภาคทฤษฎี ที่เหมาะสม ภาคปฏิบัติในห้องทดลองและการปฏิบัติการ พยาบาลในสถานการณ์จริง เพื่อให้เชื่อมโยงกับสภาพ การณ์จริงให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล (วิภาดา คุณาวิทีกุล, 2558)

การจัดการเรียนการสอนโดยผู้รู้หรือจาก ประสบการณ์ของแต่ละบุคคล ทำให้การปฏิบัติงานเป็น

ลักษณะการทำตามที่ได้รับการสอนหรือทำจากสิ่งที่เคย ปฏิบัติเดิม ๆ สืบต่อกันมาโดยไม่มีการเปลี่ยนแปลง (วิภาดา คุณาวิทีกุล, 2558) แต่ในสภาพปัจจุบันต้องมีการพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดผลลัพธ์ให้ดีขึ้นจาก เดิมอยู่ตลอดเวลา มีการกำหนดตัวชี้วัดเพื่อประเมินความ สำเร็จขององค์กร ซึ่งผู้ปฏิบัติงานทุกคนต้องเข้าใจและ ปรับปรุงพัฒนางานให้เกิดนวัตกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อ องค์กรในการทำงานอยู่ตลอดเวลา ทำให้การได้ มาซึ่ง ความรู้ใหม่ ๆ มีความจำเป็นอย่างยิ่ง ดังนั้นการเรียนรู้จะ ถูกเปลี่ยนจากการบอกเล่าและการสอนเพียงอย่างเดียว ไปสู่การแสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากแหล่งเรียนรู้ที่มี อยู่ทุกหนทุกแห่ง ได้แก่ สิ่งแวดล้อม ชีวิตประจำวัน การ ทำงาน การพูดคุยกับผู้รู้ และสื่อต่างๆ ที่มีอยู่มากมาย โดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยเป็นสิ่งสนับสนุน ทั้งนี้สิ่งที่ สำคัญที่จะก่อให้เกิดความรู้ที่ทันสมัยของบุคคลคือ ความ สนใจ ความใฝ่รู้ของผู้ต้องการเรียนรู้ หรือนักศึกษา ซึ่งจะ นำไปสู่การคิดวิเคราะห์และสังเคราะห์ความรู้เหล่านั้น เพื่อนำไปใช้อย่างเหมาะสมและถูกต้อง ในสังคมยุค ศตวรรษที่ 21 นี้ (วิภาดา คุณาวิทีกุล, 2558) ผู้เรียนใน

ศตวรรษที่ 21 จึงมีความแตกต่างโดยสิ้นเชิง เมื่อเปรียบเทียบกับผู้เรียนในสมัยที่ผ่านมา เนื่องจากในศตวรรษที่ 21 เป็นยุคที่มีการใช้คอมพิวเตอร์หรือเทคโนโลยีใหม่ ๆ อยู่ตลอดเวลา ความสนใจของผู้เรียนจึงมุ่งสู่เรื่องที่มีความสนใจของตนเป็นสำคัญและศึกษาด้วยตัวเอง ผู้เรียนจะมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยี และชอบในการเรียนรู้กับกลุ่มที่มีความสนใจคล้ายกันมากกว่าเรียนจากผู้สอนเพียงอย่างเดียว ประกอบกับในปัจจุบันความรู้ในเชิงหลักการ ทฤษฎีต่าง ๆ สามารถแสวงหาจากแหล่งต่าง ๆ มากมายและสามารถเข้าถึงข้อมูลความรู้ได้ทุก ๆ เวลาตามความต้องการ ดังนั้นผู้สอนจำเป็นต้องตระหนักถึงการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ และปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับลักษณะของผู้เรียนเน้นการศึกษาที่มุ่งผลลัพธ์ (Outcome-based education) เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่ดีต่อผู้เรียนให้เป็นบัณฑิตแห่งศตวรรษที่ 21 โดยการเรียนรู้การสอนในภาคทฤษฎีทางการพยาบาล ผู้สอนต้องประเมินจากผู้เรียนในด้านความรู้พื้นฐาน คุณลักษณะ ความสามารถพิเศษ และอื่นๆ การจัดกลุ่มผู้เรียน และนำมาวางแผนการสอน ซึ่งอาจจะแตกต่างกันในแต่ละกลุ่ม มีการมอบหมายงานให้นักศึกษาค้นคว้าก่อนเข้าห้องเรียน การจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย เน้นการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน (Activity-based learning) โดยอาจจัดการเรียนการสอนแบบห้องเรียนกลับทิศทาง (flip class room) การสอนแบบใช้ปัญหาเป็นหลัก (problem-based learning) ซึ่งพบว่าในสาขาพยาบาลศาสตร์นั้น ทำให้นักศึกษาพยาบาลได้พัฒนาตนเองและพัฒนากระบวนการคิด (Klunklin, Subpaiboongid, Ketilertnapha, Viseskul, & Turale, 2011; วิภาดา คุณาวิกติกุล, 2558)

อย่างไรก็ตามการจัดการเรียนการสอน ควรให้มีการติดต่อสื่อสารได้สองทางตลอดเวลา โดยการใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ ควรจะมีการอภิปรายหรือสนทนา ระหว่างผู้เรียนและผู้สอนนอกเหนือจากการบรรยายด้วย เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการคิดวิเคราะห์ร่วมไปด้วย นอกจากนั้น การมอบหมายงานและการประเมินผลก็อาจจะเป็นวิธีการเสริมสร้างความเข้าใจในเนื้อหาวิชาได้ดียิ่งขึ้น และยังทำให้ผู้สอนเกิดความมั่นใจว่านักศึกษาเกิดการเรียนรู้

ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้เพียงใด การเรียนรู้โดยการให้นักศึกษาสะท้อนคิด (reflective) ก็เป็นส่วนที่จะช่วยให้นักศึกษาได้กลับมาคิดทบทวน เข้าใจ เกิดการพัฒนาและทำให้เกิดการเรียนรู้มากขึ้น (ศรีนวล วิวัฒน์คุณูปการ และวิภาดา คุณาวิกติกุล, 2548; วิภาดา คุณาวิกติกุล, 2558) ซึ่งวิธีการจัดการเรียนการสอนสามารถทำได้หลากหลายวิธีด้วยกัน

ผู้สอนจำเป็นต้องให้ออกาสนักศึกษาตามวัตถุประสงค์ของกระบวนการอย่างแท้จริง ผู้เรียนควรจะได้เรียนรู้ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ทุกทักษะ ร่วมไปกับการให้ความรู้ที่เรียนมาจากวิชาที่เป็นพื้นฐานโครงสร้างหรือวิชาแกนที่ผ่านมา โดยการมอบหมายงานและให้นักศึกษาได้มีโอกาสฝึกทักษะการเป็นผู้นำ ซึ่งประกอบด้วย การติดต่อสื่อสาร การมีมนุษยสัมพันธ์ การตัดสินใจ การคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ การทำงานร่วมกับผู้อื่น การเข้าใจในผู้ที่มีวัฒนธรรมต่างกัน และการใช้เทคโนโลยีในการฝึกปฏิบัติการพยาบาล นอกจากนั้นผู้สอนควรเน้นในด้านคุณธรรม จริยธรรมในการให้การพยาบาลทุกด้านด้วย เพิ่มเติมจากทักษะที่กล่าวไปแล้ว (วิภาดา คุณาวิกติกุล, 2558) จะเห็นได้ว่าการจัดการเรียนการสอนในสาขาพยาบาลศาสตร์นั้น ผู้สอนสามารถจัดการเรียนการสอนเพื่อให้นักศึกษาพยาบาลจะเกิดทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 นี้ได้ในทุกรูปแบบ โดยสามารถทำได้ตั้งแต่การเรียนการสอนภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติการพยาบาลในห้องปฏิบัติการพยาบาล และภาคปฏิบัติการพยาบาลในห้องปฏิบัติการพยาบาล และภาคปฏิบัติในสถานการณ์จริงทั้งในสถานบริการสุขภาพทุกระดับ และในชุมชน นอกเหนือจากการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรพยาบาลศาสตร์แล้ว (concise) การจัดประสบการณ์ชีวิตอื่น ๆ หรือการจัดกิจกรรมให้นักศึกษาทุกเรื่อง เช่น การประชุมพิเศษ การจัดโครงการสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตทุกกิจกรรม รวมทั้งการอยู่ร่วมกันในหอพักและกิจกรรมอื่น ๆ ก็เป็นส่วนสำคัญที่สนับสนุนและเอื้อต่อการเรียนรู้ของนักศึกษาให้เป็นบัณฑิตแห่งศตวรรษที่ 21 และสามารถอยู่ในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาอย่างแท้จริง (วิภาดา คุณาวิกติกุล, 2558)

ความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณเป็นทักษะการคิดที่สำคัญสำหรับวิชาชีพพยาบาลในการตัดสินใจให้การพยาบาลได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม ครอบคลุมและเป็นองค์รวม เนื่องจากปัจจุบันปัญหาสุขภาพมีแนวโน้มซับซ้อนมากขึ้น และความรู้ทางการแพทย์และการพยาบาลมีความเจริญก้าวหน้าและเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา การปฏิบัติการพยาบาลอย่างมีคุณภาพนั้น พยาบาลจะต้องมีความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ (critical thinking) ในการตัดสินใจเลือกใช้ข้อมูลเพื่อแก้ไขปัญหาได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น สถานการณ์พยาบาลจึงได้กำหนดสมรรถนะของพยาบาลด้านคุณลักษณะเชิงวิชาชีพว่า พยาบาลที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี จะต้องมีความสามารถในการคิด วิเคราะห์ และใช้วิจารณญาณทางคลินิก เพื่อให้การพยาบาลได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกศมณี มูลปานันท์ กุลชลี ภูมิรินทร์ และ วรณา จำปาทิพย์, 2557) และยังใช้เป็นมาตรฐานสำหรับสถาบันการศึกษาพยาบาลในการจัดหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนการสอน และอาจารย์พยาบาลร้อยละ 70 เห็นด้วยอย่างมากว่า ความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณนั้นเป็นคุณสมบัติที่นักศึกษาพยาบาลควรมี (เกศมณี มูลปานันท์ กุลชลี ภูมิรินทร์ และ วรณา จำปาทิพย์, 2557) เช่นเดียวกับสถาบันการศึกษาทางการพยาบาลในประเทศสหรัฐอเมริกา ที่ตระหนักถึงความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาพยาบาล โดยสถาบันที่จะได้รับการรับรองจาก NLNAC (National League for Nursing Accrediting Commission) จะต้องมีการประเมินการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษา จึงจะได้รับการรับรองสถาบัน ซึ่งเป็นการแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการคิดอย่างมีวิจารณญาณต่อคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาระดับวิชาชีพพยาบาล (เกศมณี มูลปานันท์ กุลชลี ภูมิรินทร์ และ วรณา จำปาทิพย์, 2557)

การจัดการศึกษาพยาบาลจำเป็นต้องมีคุณภาพและมาตรฐานเทียบเคียงได้ในระดับชาติและระดับสากล ในบริบทประเทศไทยการจัดการศึกษาพยาบาลต้องสอดคล้องและเป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 มาตรฐาน

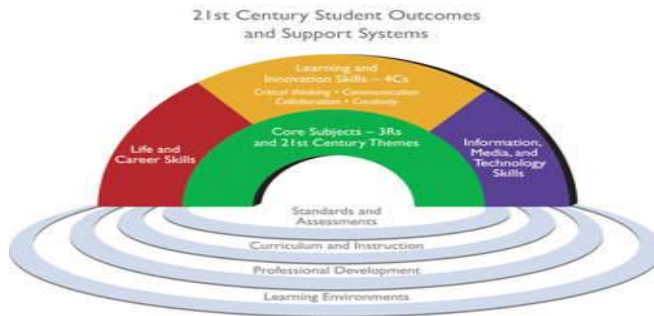
คุณวุฒิระดับปริญญาตรีสาขาพยาบาลศาสตร์ พ.ศ. 2552 และมาตรฐานคุณวุฒิการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาพยาบาลศาสตร์ พ.ศ.2555 การดำเนินงานจัดการศึกษาตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและอาจารย์ผู้สอนทุกคนต้องมีความรู้ ความเข้าใจในกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ และตัวบ่งชี้อย่างถ่องแท้ จึงจะสามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุเป้าหมายตามต้องการ และพบว่าปัจจุบันมหาวิทยาลัยชั้นนำระดับโลกตระหนักถึงการผลิตบัณฑิตที่มีความพร้อม สามารถออกไปดำรงชีวิตและทำงานในโลกที่มีความรู้ใหม่เกิดขึ้นตลอดเวลา และโลกที่มีการติดต่อสื่อสารไร้พรมแดน นักศึกษาจำเป็นต้องยังต้องได้รับการฝึกฝนให้เกิดทักษะที่จำเป็นในทศวรรษที่ 21 ได้แก่ การใฝ่รู้ การแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การคิดแก้ปัญหา การคิดสร้างสรรค์ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างรู้เท่าทัน การสื่อสาร และการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

การจัดการเรียนรู้เพื่อให้ได้นักศึกษาที่มีลักษณะอันพึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21 ภายใต้กรอบการพัฒนาวิสัยทัศน์และความคิดเพื่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ขึ้นว่าด้วย ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม หรือ 3R ประกอบด้วย Reading (การอ่าน), Writing (การเขียน) และ Arithmetic (การคิดคำนวณ) และ 4C ประกอบด้วย Critical Thinking-การคิดวิเคราะห์, Communication-การสื่อสาร, Collaboration-การร่วมมือ และ Creativity-การคิดสร้างสรรค์ รวมถึงทักษะชีวิตและอาชีพ และทักษะด้านสารสนเทศสื่อและเทคโนโลยี และการบริหารจัดการด้านการศึกษารูปแบบใหม่จึงเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในกระบวนวิชาการศึกษาพยาบาลผู้สูงอายุ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

1. กรอบแนวคิดทักษะแห่งศตวรรษที่ 21
- แนวคิดของภาคีเพื่อทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ที่เสนอโดยเบลแลนกาและเบรนต์ (Bellance & Brendt, 2010; วิชาดา คุณวาทิกุล, 2558) ที่ได้นำเสนอภาพเป็นโมเดลความคิดของทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ให้เห็นภาพ

รวมของแนวคิดนี้ ประกอบไปด้วยองค์ประกอบและ
ทักษะที่หลากหลายดังแสดงในรูปภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดทักษะแห่งศตวรรษที่ 21

(Partnership for 21st Century Skills (www.21stcenturyskill.org/p21.org/our-work/p21-framework))

ในรูปภาพที่ 1 เป็นการแสดงภาพรวมของกรอบ
แนวคิดทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ซึ่งกล่าวถึงการเตรียม
พื้นฐานของทักษะในวิชาแกนหรือโครงสร้างของการเรียน
รู้ ไปสู่แนวคิดสำคัญของการเรียนรู้ ทักษะที่จำเป็นใน
ศตวรรษที่ 21 และสุดท้ายจะอธิบายเกี่ยวกับทักษะชีวิต
ในการทำงาน ดังรายละเอียดต่อไปนี้ (Bellanca &
Brendt, 2010; วิจารณ์ พานิช, 2556 ก และ ข; วิชาดา
คุณาวิกติกุล, 2558)

1. โครงสร้างพื้นฐานหรือที่เรียกว่าวิชาแกนของ
กรอบแนวคิดนี้ (core subjects) ได้แก่ วิชาภาษาอังกฤษ
ซึ่งเน้นที่การอ่านและการใช้ภาษา นอกเหนือจาก
ภาษาอังกฤษแล้วยังมีภาษาอื่น ๆ ที่นิยมใช้มากด้วย
วิชาเศรษฐศาสตร์ วิชาวิทยาศาสตร์ วิชาคณิตศาสตร์
วิชาภูมิศาสตร์ วิชาประวัติศาสตร์ วิชาศิลปะ วิชาการ
ปกครองและวิชาหน้าที่พลเมือง

2. แนวคิดสำคัญของการเรียนรู้ของผู้เรียนใน
ศตวรรษที่ 21 (21st century theme) ได้แก่ ด้าน
จิตสำนึกที่มีต่อโลก ความรู้พื้นฐานด้านการเงิน เศรษฐกิจ
ธุรกิจ และการเงิน การเป็นผู้ประกอบการ รวมทั้งการมี
ความรู้พื้นฐานด้านการเป็นพลเมืองที่ดี ความรู้พื้นฐาน
ด้านสุขภาพและความรู้พื้นฐานด้านสิ่งแวดล้อมอีกด้วย

3. ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม หรือทักษะแห่ง
ศตวรรษที่ 21 (learning and innovation skills)
ประกอบด้วย ความคิดสร้างสรรค์ และนวัตกรรม การคิด
เชิงวิพากษ์และการแก้ปัญหา และการสื่อสารและการ

ร่วมมือกันทำงาน รวมทั้งทักษะด้านสารสนเทศ และ
เทคโนโลยี

4. ทักษะชีวิตและการทำงาน (life and career
skills) ได้แก่ การมีความยืดหยุ่นและความสามารถในการปรับตัว ความคิดริเริ่มและการชี้นำตนเอง ทักษะทาง
สังคม ทักษะการอยู่ร่วมกับผู้อื่น และการเรียนรู้ข้าม
วัฒนธรรม ตลอดจนทักษะด้านการเพิ่มผลผลิตการเป็น
ผู้นำและความรับผิดชอบ

อย่างไรก็ตามในการทำให้เกิดผลสำเร็จในการ
ดำเนินการให้เกิดทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 นั้น จำเป็น
ต้องมีระบบสนับสนุนที่สำคัญซึ่งได้แก่ มาตรฐานและการ
ประเมินผล (standards and assessments) หลักสูตร
และการเรียนการสอน (curriculum and instruction)
ที่สอดคล้องกับทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 การพัฒนาทาง
วิชาการ (professional development) และวิชาชีพ
รวมทั้งการจัดสภาพแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ (learning
environment) (Partnership for 21st Century Skills,
2015) กรอบแนวคิดทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 จึง
เปรียบเสมือนแนวทางในการจัดการศึกษาทุกระดับ
ให้มีความครอบคลุมอย่างเป็นองค์รวมของผู้ที่จะดำเนิน
ชีวิตในศตวรรษนี้ รวมทั้งการจัดการศึกษาในสาขา
พยาบาลศาสตร์ ซึ่งเป็นศตวรรษแห่งสภาพการณ์ที่มี
การเปลี่ยนแปลงอย่างมากและตลอดเวลา (วิชาดา
คุณาวิกติกุล, 2558)

2. แนวคิดการจัดการศึกษาเพื่อมุ่งผลลัพธ์

การจัดการศึกษาที่มุ่งผลลัพธ์ (Outcome-based Education) โดยผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Student-centered) และผู้สอนเป็นผู้จัดกระบวนการ “เรียนรู้” และถ้าเข้าใจความข้อนี้ การบรรยายก็จะเป็นเพียง “กิจกรรม” หรือวิธีการหนึ่งเท่านั้นในการพาผู้เรียนไปสู่ “ผลลัพธ์” การเรียนรู้ก็จะเปลี่ยนจากการเรียนรู้โดยการฟังบรรยาย (Lecture-based Learning) เป็นการเรียนรู้โดยการใช้กิจกรรมหรือการลงมือปฏิบัติ (Activity-based Learning) ซึ่งมีวิธีการและเทคนิคต่าง ๆ มากมาย โดยวิธีการที่สำคัญที่สุดก็คือ “การใช้ปัญหาเป็นฐานในการเรียนรู้” (Problem-based Learning) “การทำโครงการเป็นฐานในการเรียนรู้” (Project-based Learning) และ “การเรียนรู้โดยการบริการสังคม” (Service Learning) ซึ่งล้วนแต่เป็น Activity-based Learning หรือ Active learning ที่เป็นวิธีการเรียนรู้ของ Outcome-based Education (ปริญญา เทวานฤมิตรกุล, 2557)

3. แนวคิดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน

หลักการพื้นฐานของ “การศึกษาที่มุ่งผลลัพธ์” (Outcome-based Education) คือ การจัดการการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน (Activity-based Learning) ประกอบไปด้วย (ปริญญา เทวานฤมิตรกุล, 2557)

3.1. การศึกษาที่มุ่ง “ผลลัพธ์” (Outcome-based Education) ไม่ใช่การศึกษาที่มุ่งให้ความรู้ (Input-based Education) แต่ผู้สอนต้องตั้ง “ผลลัพธ์” ที่ผู้เรียนควรจะได้หรือควรจะเป็นหลังจากเสร็จสิ้นการเรียนรู้ จากนั้นจึงออกแบบ “กิจกรรมการเรียนรู้” เพื่อมุ่งไปสู่ “ผลลัพธ์” นั้น ขณะที่การศึกษาที่มุ่งใส่ความรู้ จะคู่กับการเรียนรู้โดยการฟังบรรยาย ส่วนการศึกษาที่มุ่งผลลัพธ์จึงคู่กันกับการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรม (Activity-based Learning)

3.2. ผู้ที่จะพัฒนาผู้เรียน ไม่ใช่ผู้สอน แต่คือตัวผู้เรียนเอง โดยผู้สอนทำหน้าที่เป็น “วิทยากรกระบวนการ” (facilitator) ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนคิดได้ และ “เรียนรู้” ด้วยตนเอง ดังนั้นผู้เรียนจึงเป็น “ศูนย์กลาง” ของการเรียนรู้ (student-centered)

3.3. การศึกษาที่มุ่งผลลัพธ์ จึงเป็น “แนวระนาบ” มิใช่ “แนวตั้ง” ที่ผู้สอนมี “อำนาจ” และเป็นผู้ผูกขาด “ความรู้” โดยผู้เรียนมี “หน้าที่” ต้องจดต้องจำต้องทำ

ตามผู้สอน การเรียนการสอน “แนวระนาบ” ผู้สอนจะเรียนรู้ร่วมกับผู้เรียน ผู้เรียนเรียนรู้จากผู้เรียนด้วยกันเองได้ด้วย

3.4. การศึกษาที่มุ่งผลลัพธ์ไม่ใช่วิธีการเรียนรู้โดยการฟังบรรยาย (Lecture-based Learning) แต่ใช้วิธีการเรียนรู้โดยการใช้กิจกรรม และการลงมือปฏิบัติ (Activity-based Learning) ซึ่งได้แก่ การเรียนรู้จากปัญหาที่เกิดขึ้นจริง (Problem-based Learning) การเรียนรู้โดยการทำโครงการ (Project-based Learning) และการเรียนรู้โดยการบริการสังคม (Service Learning)

3.5. มีการให้ผู้เรียนได้สรุปบทเรียนการเรียนรู้ (reflection) อย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน และต้องมีการประเมินผล หรือประเมิน “ผลลัพธ์” เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการพัฒนาตนเอง และเพื่อให้ผู้สอนได้ทราบว่าวิธีการที่ใช้นั้น “ได้ผล” หรือไม่ ถ้าไม่ได้ “ผล” หรือได้ “ผล” น้อย ก็ต้องปรับวิธีการให้ได้ผลมากขึ้นในครั้งต่อไปเนื่องจากเรียน “แนวระนาบ” และการเน้นที่ตัวผู้เรียนเป็น “ศูนย์กลาง” จะทำให้ผู้เรียนที่คิดได้แล้วสามารถช่วยให้คนอื่นคิดตามได้ด้วย การเรียนรู้วิธีนี้จะเป็นการเปิดพื้นที่ให้สติปัญญาและเหตุผล ผู้ที่ยังคิดไม่ได้จะได้คิดจากผู้เรียนที่คิดได้แล้ว และจะเกิดการเรียนรู้ร่วมกัน

ดังนั้นการจัดการเรียนรู้แบบใหม่ที่สอดคล้องในศตวรรษที่ 21 ในกระบวนการวิชาการพยาบาลผู้สูงอายุ คณะพยาบาลศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จึงเป็นการจัดการเรียนรู้ที่มีแนวคิดหลัก 3 แนวคิดเป็นฐานอันประกอบด้วย แนวคิดทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 (Partnership for 21st Century Skills) การจัดการศึกษาที่มุ่งผลลัพธ์ (Outcome-based Education) และ แนวคิดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน (Activity-based learning)

การจัดการเรียนรู้แบบใหม่ที่สอดคล้องกับศตวรรษที่ 21: กระบวนการวิชาการพยาบาลผู้สูงอายุ

เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนในภาคทฤษฎีในสาขาพยาบาลศาสตร์นั้นมีความต้องการให้นักศึกษาสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้เมื่อต้องให้การดูแลผู้ป่วยจริงในโรงพยาบาล และสามารถให้การพยาบาลแก่ผู้ป่วยบนโรงพยาบาลได้ และจากผลประเมินการจัดการเรียนการสอนในปีผ่านๆมาในกระบวนการวิชาการพยาบาล

ผู้สูงอายุซึ่งเป็นกระบวนวิชาบังคับของนักศึกษาพยาบาล
ชั้นปีที่ 3 หลักสูตร 4 ปี คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัย
เชียงใหม่ พบว่าการจัดการเรียนการสอนจะเน้นที่ผู้สอน
เป็นผู้กำหนดเนื้อหา ให้แก่ผู้เรียนและผู้เรียนเป็นผู้รับ
ความรู้มากกว่าการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียน
เป็นศูนย์กลาง (วนิษา พึ่งชมภู และ ศิริรัตน์ ปานอุทัย,
2557) นอกจากนี้การจัดการเรียนการสอนที่ผ่านมายังขาด
การปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและผู้เรียน รวมถึง
ระหว่างผู้เรียนด้วยกันเอง ทำให้ผู้เรียนขาดการเรียนรู้
อย่างต่อเนื่องไม่สามารถนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในการ
ปฏิบัติการพยาบาลได้อย่างมีคุณภาพ ทำให้นักศึกษาขาด
ความเข้าใจที่ลึกซึ้งในการเรียนการสอนโดยวิธีที่อาจารย์
บรรยายในห้องเรียน และเมื่อนักศึกษาขึ้นฝึกปฏิบัติบน
หอผู้ป่วยพบว่าผู้ป่วยสูงอายุมีมากบนหอผู้ป่วย แต่
นักศึกษาดูความมั่นใจในการดูแลผู้ป่วยเนื่องจาก
นักศึกษายังขาดความเข้าใจในเนื้อหาและแนวทางที่
สามารถประยุกต์เนื้อหาไปสู่การดูแลผู้ป่วยสูงอายุเหล่านี้ได้ (วนิษา พึ่งชมภู และศิริรัตน์ ปานอุทัย, 2557)

ดังนั้นโครงการนาร่องการจัดการเรียนรู้แบบใหม่ที่
สอดคล้องกับศตวรรษที่ 21 จึงมีกระบวนการจัดการเรียน
การสอนแนวใหม่ภายใต้กรอบแนวคิดทักษะแห่งศตวรรษ
ที่ 21 ที่ให้นักศึกษาใช้การคิดวิเคราะห์ (Critical thinking)
และ ค้นหาคำตอบด้วยตนเอง มีทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่น มีการใช้สื่อการสอนที่ทันสมัย น่าสนใจและช่วย
ให้นักศึกษาได้ทบทวนเนื้อหาที่เรียนได้ตลอดเวลา การ
จัดการเรียนการสอนแบบ Student-Centre Learning
approaches ผู้เรียนจะมีส่วนร่วมในการจัดการเรียน
การสอนที่สามารถพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความคิดรวบยอด
และทำให้สามารถนำความรู้ที่เกิดขึ้นใหม่ไปประยุกต์ใช้
ในสภาพจริงได้อย่างเหมาะสม ผู้สอนจะเป็นผู้ช่วยเหลือ
ให้คำแนะนำ และลดจำนวนการเรียนการสอนแบบเดิม
(less lecture)

โดยรูปแบบใหม่ของการจัดการเรียนรู้แบบใหม่ใน
ศตวรรษที่ 21 ที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน
กระบวนวิชา การพยาบาลผู้สูงอายุ 553311 ตอนที่ 2
หลักสูตรปกติประจำภาคเรียนที่ 1/2558 โดยสามารถ
สรุปรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบใหม่ในศตวรรษที่ 21

ในกระบวนวิชาพยาบาลผู้สูงอายุดังแสดงในรูปภาพ
ที่ 2 โดยมีรายละเอียดในการจัดการเรียนการสอนอัน
ประกอบไปด้วย

1. Integrated ICT: การจัดให้มีการเรียนการสอน
ที่เน้นการนำระบบ KC module CMU Online มา
ผสมผสานเป็นส่วนหนึ่งในการจัดการเรียนการสอนเช่น
การมอบหมายงาน การลงสื่อการสอน PowerPoint และ
เอกสารประกอบการสอน เพื่อนักศึกษาอ่านล่วงหน้า
หรืออ่านทบทวน การทำแบบทดสอบในระบบ KC
module การติดต่อสื่อสาร e-mail การส่งงาน การแจ้ง
คะแนน การสร้างแบบประเมิน online ผ่านระบบ KC
module นอกจากนี้ยังรวมไปถึง การสร้างช่องทางการ
สื่อสารทาง Facebook และ Line group

2. Flipped classroom approach: การนำการ
จัดการเรียนการสอนแบบห้องเรียนกลับหัว มาใช้ในบาง
หัวข้อเพื่อให้นักศึกษาได้เกิดการเรียนรู้โดยการชี้นำ
ตนเอง ฝึกฝนการใช้ทักษะในการสืบค้น และการนำเสนอ
งาน และฝึกให้นักศึกษาได้คิดวิเคราะห์พร้อมทั้งแลกเปลี่ยน
ความคิดเห็นกับเพื่อนนักศึกษาด้วยกันและ
อาจารย์ผู้สอน โดยผู้สอนจะมอบหมายงานทาง KC
module ล่วงหน้าพร้อมทั้งแจกเอกสารประกอบการ
สอน บทความวิชาการ หรือบทความวิจัยที่เกี่ยวข้องใน
หัวข้อนั้นๆ อาจมีวีดีโอหรือดีวีดี (VDO, and DVD) และ
เว็บไซต์เพื่อช่วยให้นักศึกษาสืบค้นข้อมูลประกอบและ
เตรียมนำเสนอเมื่อถึงวันที่เรียน

3. Problem-based learning: จะเป็นการ
ยกกรณีผู้ป่วยหรือกรณีศึกษาให้นักศึกษาคิดวิเคราะห์อาจ
จะก่อน ในขณะเรียน หรือภายหลังสิ้นสุดการเรียนในหัวข้อนั้นๆ
และอาจมอบหมายในบางหัวข้อให้ทำเป็นชิ้นรายงาน
เก็บคะแนน พร้อมเตรียมนำเสนอและแลกเปลี่ยนใน
ชั่วโมงถัดไป (case scenario and case analysis) โดย
นักศึกษาสามารถเลือกจะทำเป็นงานกลุ่มหรืองานเดี่ยวได้

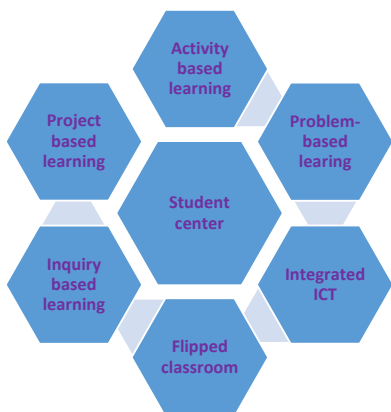
4. Activity-based learning: ได้มีการจัดกิจกรรม
เกมส์ เช่น Post it ฉันทน์รักเธอ การจับคู่ตอบตามการสุ่มนับเลข
1-10 เพื่อตอบคำถาม การทำแบบทดสอบ เป็นต้น โดยมี
วัตถุประสงค์หลักเพื่อให้นักศึกษาผ่อนคลาย ไม่จำเจ เกิด
ความสนุกสนานและมีความสนใจในเนื้อหาที่กำลังสอน

โดยกิจกรรมจะเกี่ยวข้องกับเนื้อหาที่กำลังสอน

5. Project-based learning: การจัดการเรียนการสอนโดยมอบหมายให้นักศึกษาคิดค้นเกี่ยวกับนวัตกรรม โดยได้มอบหมายให้นักศึกษาแบ่งกลุ่มเป็น 2 กลุ่มใหญ่ กลุ่มละ 34-35 คน มอบหมายงานและชี้แจงงานล่วงหน้าเป็นเวลา 2 เดือน โดยนักศึกษาทั้ง 2 กลุ่มได้คิดพัฒนาเกี่ยวกับ Online Health Education ในการพัฒนาสื่อการสอนที่ให้ความรู้แก่ญาติ และ ผู้สูงอายุโรคหลอดเลือดสมอง (Stroke) และ โรคถุงลมโป่งพอง (COPD) เพื่อเป็นการช่วยผู้สูงอายุและญาติในการเตรียมตัวกลับไปดูแลตนเองที่บ้านและลดความเสี่ยงในการกลับมาโรงพยาบาล โดยนักศึกษาได้พัฒนา VDO, ภาพพลิกแผ่นพับและการลงสื่อการสอนใน You-tube และ นักศึกษาได้จัดนำเสนอชิ้นงานทั้งในรูปแบบ Power Points และ Role play ซึ่งทำให้เห็นความคิดสร้างสรรค์ และการเข้าใจเนื้อหาที่ได้เรียนไปได้มากขึ้น นอกจากนี้ นักศึกษาได้นำนวัตกรรมทั้งสองชิ้นไปใช้ต่อยอดในการฝึกปฏิบัติการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ 561393-561394 ในการดูแลผู้สูงอายุ และญาติในโรงพยาบาลได้จริง

6. Inquiry-based learning: การจัดการเรียนการสอนเน้นให้แนวทางและช่องทางในการสืบค้นข้อมูลเพื่อนำไปประกอบการเรียน รวมทั้งฝึกให้นักศึกษาได้มีทักษะในการใช้เทคโนโลยีในการคิดค้นพัฒนาผ่านการเรียน และทำกิจกรรมต่างๆ ที่กล่าวมารวมทั้งการพัฒนา นวัตกรรม การผลิตวีดีโอ You tube และการพัฒนา สื่อการสอน และการนำเสนอต่าง ๆ

ภาพที่ 2 รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบใหม่ในศตวรรษที่ 21 ในกระบวนการพยาบาลผู้สูงอายุ

นอกจากนี้ในการจัดการเรียนการสอนครั้งนี้ได้นำกรอบแนวคิดของกวลีเอลมีโน (Guglielmino, 1977; วณิช พิงชมภู และ ศิริรัตน์ ปานอุทัย, 2557) ซึ่งกล่าวว่าบุคคลที่มีความพร้อมในการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเองนั้นต้องมีความพร้อมในการเรียนรู้ 8 ประการดังนี้คือ 1) การเปิดโอกาสต่อการเรียนรู้ 2) อัตมโนทัศน์ในการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ 3) การริเริ่มและอิสระในการเรียนรู้ 4) ความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตน 5) ความรักในการเรียน 6) ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ 7) การมองอนาคตในแง่ดี/การต้องการการเรียนรู้ตลอดชีวิต และ 8) ความสามารถในการใช้ทักษะพื้นฐานด้านการศึกษาและทักษะในการแก้ปัญหา

ดังนั้นความพร้อมในการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเองจึงเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งที่เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีโดยการนำการจัดการเรียนการสอนแบบใหม่ในศตวรรษที่ 21 จะสามารถทำให้ผู้เรียนเกิดรูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self-directed learning approaches) และเป็นการเรียนการสอนที่สามารถเน้นความต้องการของผู้เรียนโดยมีผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (learner-centered) เกิดกระบวนการเรียนรู้ไปสู่ active and lifelong learner ต่อไป

การประเมินการจัดการเรียนรู้แบบใหม่ในศตวรรษที่ 21: กระบวนวิชาการพยาบาลผู้สูงอายุ

การประเมินการจัดการเรียนการสอนเรียนรู้แบบใหม่ในศตวรรษที่ 21 ในกระบวนการวิชาการพยาบาลผู้สูงอายุนั้นประกอบด้วยการประเมินดังต่อไปนี้

1. การประเมินการจัดการเรียนรู้แบบใหม่ในศตวรรษที่ 21 ที่มีจุดมุ่งเน้น 4 ประการ ได้แก่
 - Less lecture ลดการบรรยาย
 - Student-centered ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง
 - ICT- Integrated learning การใช้ ICT ในการเรียนการสอน
 - Authentic Assessment การวัดประเมินตามสภาพจริง

โดยครอบคลุมผลการจัดการเรียนรู้แบบใหม่ในศตวรรษที่ 21 ได้มีการประเมินใน 2 มิติ ได้แก่

1.1 ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน สามารถนำเสนอใน 5 ประเด็นได้แก่ 1) ด้านการมีส่วนร่วม/การผูกพันกับการเรียนของผู้เรียน (Engagement) 2) ด้านพฤติกรรมการเรียนรู้ (Active Learner: Behavior) 3) ด้านแรงจูงใจ

(Motivation) 4) เจตคติของผู้เรียน (Attitude) และ 5) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Score) โดยภาพรวมของทุกด้านอยู่ในระดับดีมาก ดังแสดงในตารางที่ 1 และตารางที่ 2

ตารางที่ 1 ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนใน 4 ด้าน

ผลการจัดการเรียนรู้แบบใหม่	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล
ด้านการมีส่วนร่วมของผู้เรียน	2.22	0.32	ระดับดีมาก
ด้านพฤติกรรมการเรียนรู้	2.38	0.23	ระดับดีมาก
ด้านแรงจูงใจ	3.97	0.07	ระดับดีมาก
ด้านเจตคติ	4.04	0.13	ระดับดีมาก

ตารางที่ 2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการเปรียบเทียบคะแนนระหว่างปี 2557 และ 2558

ลำดับชั้น	ช่วงคะแนน	จำนวนคน ปี 2557	ร้อยละ ปี 2557	จำนวนคน ปี 2558	ร้อยละ ปี 2558
A	มากกว่าหรือเท่ากับ 80.00	1	1.52	19	27.54
B+	75.00-79.99	8	12.12	31	44.93
B	70.00-74.99	27	40.91	15	21.74
C+	65.00-69.99	27	40.91	4	5.80
C	60.00-64.99	3	4.55	0	0
D+	55.00-59.99	0	0	0	0
D	50.00-54.99	0	0	0	0
F	น้อยกว่า 50.00	0	0	0	0
S		0	0	0	0
U		0	0	0	0

1.2 ผลที่เกิดขึ้นกับผู้สอน โดยการพิจารณาใน 2 ด้าน ประกอบด้วย 1) เจตคติการจัดการเรียนรู้แบบใหม่ (Attitude) พฤติกรรมการสอน (Behavior) ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

1.2.1 เจตคติต่อการจัดการเรียนรู้แบบใหม่ (Attitude) ผู้สอนได้เรียนรู้โดยเฉพาะจากการทำนวัตกรรมว่าการสอนที่เน้นเนื้อหาเป็นหลักอาจไม่ใช่แนวทางที่ดีที่สุดโดยเฉพาะในสายวิทยาศาสตร์สุขภาพที่ต้องนำความรู้ไปใช้ดูแลผู้ป่วย โดยจากการทำนวัตกรรม

ทำให้เห็นชัดว่า การจัดการเรียนการสอนช่วยให้นักศึกษาเข้าใจเนื้อหาได้มากขึ้น เกิดการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และสามารถนำความรู้ หรือมีความพร้อมในระดับที่ดีที่จะนำไปใช้ในกระบวนการฝึกปฏิบัติต่อไป

1.2.2 พฤติกรรมการสอน (Behavior) ผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจ และมองเห็นภาพการจัดการเรียนรู้แบบใหม่ที่สอดคล้องกับศตวรรษที่ 21 ที่ชัดเจนมากขึ้น เกิดการเรียนรู้ และมีการจัดเตรียมวางแผนเป็นระบบมากขึ้น และพบว่าผู้สอนมีความพอใจ และสนใจที่จะ

พัฒนา จัดการเรียนรู้แบบใหม่ที่สอดคล้องกับศตวรรษที่ 21 ให้ดีขึ้นในกระบวนวิชาอื่นๆต่อไป

2. การประเมินความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนรู้แบบใหม่ที่สอดคล้องกับศตวรรษที่ 21 ในกระบวนวิชาการพยาบาลผู้สูงอายุ (ตอนที่ 2)

ผลการประเมินความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนรู้แบบใหม่ที่สอดคล้องกับศตวรรษที่ 21 ในกระบวนวิชาการพยาบาลผู้สูงอายุ (ตอนที่ 2) พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 3 ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนรู้แบบใหม่ที่สอดคล้องกับศตวรรษที่ 21

รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ					ไม่ตอบ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
1. เป็นวิธีการความสอดคล้องกับเนื้อหา	12 (18.5%)	37 (56.9%)	15 (23.1%)	1 (1.5%)	-	-
2. เป็นวิธีการที่ช่วยให้เข้าใจบทเรียนดีขึ้น	11 (16.9%)	25 (38.5%)	28 (43.1%)	1 (1.5%)	-	-
3. เป็นวิธีการที่ช่วยให้ได้ค้นพบความรู้ด้วยตนเอง	10 (15.4%)	30 (46.2%)	24 (36.9%)	1 (1.5%)	-	-
4. เป็นวิธีการที่ช่วยให้ได้สืบค้นความรู้หลายวิธี	9 (13.8%)	35 (53.8%)	19 (29.2%)	1 (1.5%)	-	1 (1.5%)
5. เป็นวิธีการที่ช่วยให้จัดเก็บและนำเสนอข้อมูลอย่างเป็นระบบ	13 (20.0%)	31 (47.7%)	21 (32.3%)	-	-	-
6. เป็นวิธีการที่ช่วยให้มีการวางแผนการทำงาน	9 (13.8%)	35 (53.8%)	19 (29.2%)	1 (1.5%)	-	-
7. เป็นวิธีการเรียนรู้ที่มีขั้นตอนชัดเจน	11 (16.9%)	27 (41.5%)	25 (38.5%)	2 (3.1%)	-	-
ข. บรรยากาศการเรียนรู้					-	-
8. ทำให้เกิดความกระตือรือร้นในการเรียน	9 (13.8%)	19 (29.2%)	34 (52.3%)	3 (4.6%)	-	-
9. ทำให้เกิดการเรียนรู้จากการทำงานร่วมกับผู้อื่น	12 (18.5%)	36 (55.4%)	15 (23.1%)	2 (3.1%)	-	-
10. ทำให้เกิดการเรียนรู้อย่างอิสระตามความสามารถของตน	16 (24.6%)	32 (49.2%)	15 (23.1%)	2 (3.1%)	-	-
11. ทำให้เกิดความสนุกและพึงพอใจกับบรรยากาศการเรียนรู้	9 (13.8%)	27 (41.5%)	26 (40.0%)	1 (1.5%)	1 (1.5%)	-
12. ทำให้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความรู้ความคิดเห็นกับกลุ่มเพื่อน	14 (21.5%)	30 (46.2%)	19 (29.2%)	2 (3.1%)	-	-
13. ทำให้มีความรับผิดชอบมากขึ้น	20 (30.8%)	29 (44.6%)	13 (20.0%)	3 (4.6%)	-	-
14. ทำให้เกิดการพัฒนาการคิดวิเคราะห์มากขึ้น	19 (29.2%)	27 (41.5%)	16 (24.6%)	3 (4.6%)	-	-

รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ			
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย
15. ช่วยให้เกิดความรักและภูมิใจในท้องถิ่น	5 (7.7%)	20 (30.8%)	32 (49.2%)	8 (12.3%)
16. ทำให้มีความรู้ความเข้าใจวิธีการ บูรณาการ	6 (9.2%)	36 (55.4%)	20 (30.8%)	3 (4.6%)
17. ทำให้ได้ทำประโยชน์แก่ชุมชน	11 (16.9%)	25 (38.5%)	24 (36.9%)	5 (7.7%)
18. ทำให้ได้นำความรู้ไปประยุกต์ถ่ายทอด แก่ชุมชน	12 (18.5%)	28 (43.1%)	23 (35.4%)	2 (3.1%)
19. สามารถนำประยุกต์ใช้ในชีวิต ประจำวัน	10 (15.4%)	41 (63.1%)	14 (21.5%)	-

ข้อเสนอแนะการจัดการเรียนรู้แบบใหม่ที่สอดคล้องกับ ศตวรรษที่ 21

ด้านของผู้เรียน

1) ควรนำการจัดการเรียนรู้รูปแบบใหม่ในศตวรรษที่ 21 มาใช้ในกระบวนการพยาบาลผู้สูงอายุ และกระบวนการพยาบาลอื่นๆต่อไป เพื่อให้ นักศึกษามีการทำงานร่วมกัน นำความรู้มาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในการเรียน และมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองได้ดียิ่งขึ้น

2) ควรมีการจัดระบบแรงจูงใจให้ชัดเจนเพื่อที่จะช่วยให้นักศึกษาสนใจ กระตุ้นให้อยากเรียน

3) ควรชี้แจงทำความเข้าใจแก่นักศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนแบบ 21st century ให้ชัดเจนต่อเนื่อง รวมถึงแนวทางการประเมินผล

ด้านผู้สอน

1) ผู้สอนทุกคนต้องทำความเข้าใจการจัดการเรียนการสอนแบบ 21st century ให้ชัดเจน และพิจารณา กิจกรรมให้เหมาะสมกับเวลาและภาระงานของนักศึกษา

2) ผู้สอน ควรชี้แจงรูปแบบการจัดการเรียนการสอนตามประมวลวิชา ตารางสอน และแผนผังการออกข้อสอบ และการประเมินผลให้นักศึกษาทราบ เข้าใจ หากมีการปรับเปลี่ยนควรแจ้งให้ทราบทุกครั้งเพื่อลด

ความสับสน

3) การจัดการเรียนการสอนชนิดนี้หากมีมากกว่า 1 ตอน ผู้สอนควรตกลง ทำความเข้าใจ และวางแผนการจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

ด้านสถาบัน

1) ควรมีนโยบาย และการบริหารจัดการ รวมทั้งทรัพยากรบุคคลซึ่งเป็นฝ่ายสนับสนุนที่ชัดเจน เพราะขั้นตอนการวางแผน และเตรียมการเรียนการสอน อาจารย์ผู้สอนจะต้องใช้เวลามากกว่าการจัดการเรียนการสอนปกติ รวมทั้งสื่อการสอนที่ทันสมัยต้องมีเจ้าหน้าที่ทางด้านคอมพิวเตอร์ และนักการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ที่มีทักษะคอยช่วยเหลือ

2) ควรมีการอบรมให้ความรู้ต่อเนื่อง แก่ผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้อง และมีความรู้เกี่ยวกับอาจารย์ที่จะจัดการเรียนรู้แบบใหม่ที่สอดคล้องกับศตวรรษที่ 21 มาใช้โดยต้องผ่านการอบรมการจัดการเรียนรู้แบบใหม่ในศตวรรษที่ 21 ในด้านสำคัญ 3 ด้านหลักได้แก่

2.1 ด้านของแนวคิดและทฤษฎีการอบรมการจัดการเรียนรู้แบบใหม่ในศตวรรษที่ 21

2.2 ด้านของรูปแบบและวิธีการจัดการเรียนรู้แบบใหม่ในศตวรรษที่ 21

2.3 ด้านของการวัดประเมินผลเช่น การประเมิน

ตามสภาพจริง (Authentic assessment)

ต่อแนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบใหม่ในศตวรรษที่ 21 นี้

3) ความมั่นใจว่าผู้สอนที่จะนำการจัดการเรียนรู้แบบใหม่ในศตวรรษที่ 21 มีความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้อง

4) ควรมีการจัดสรรภาระงานสอนให้เหมาะสมกับลักษณะของการจัดการเรียนรู้แบบใหม่ในศตวรรษที่ 21

เอกสารอ้างอิง

- เกษมณี มูลปำนันท์ กุลชลี ภูมิรินทร์ และ วรณมา จำปาทิพย์. (2557). ผลของการเรียนโดยใช้ผังความคิดต่อความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาพยาบาล. *วารสารพยาบาลสาร* 41(2), 1-11.
- ปริญญา เทวานฤมิตรกุล. (2557). การศึกษาที่มุ่งผลลัพธ์ โดยผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และใช้โครงงานเป็นฐานในการเรียนรู้: เอกสารประกอบการบรรยายเรื่อง “How to Foster Communication in your Classroom?” 7 สิงหาคม 2557 มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วิจารณ์ พานิช. (2556 ข). *การสร้างการเรียนรู้สู่ศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิสยามกัมมาจล.
- วิภาดา คุณาวิกติกุล. (2558). การเรียนการสอนสาขาพยาบาลศาสตร์ในยุคศตวรรษที่ 21. *วารสารพยาบาลสาร*, 42 (2), 152-156.
- วนิดา พิงชมภู และ ศิริรัตน์ ปานอุทัย. (2557). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนด้วย E-learning สำหรับนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ในกระบวนวิชาพยาบาลผู้สูงอายุ. *วารสารพยาบาลสาร*, 41 (ฉบับพิเศษ กันยายน), 11-25.
- ศรีนวล วิวัฒน์คุณุภาพ และวิภาดา คุณาวิกติกุล. (2548). *การเรียนรู้โดยการสะท้อนคิด*. ศูนย์ความเป็นเลิศทางการศึกษาพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อภิรดี นันทสุภวัฒน์ และเรมวดี นันทสุภวัฒน์. (2556). ความพึงพอใจและผลลัพธ์ของการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานในกระบวนวิชาภาวะผู้นำและการจัดการทางการพยาบาล. *วารสารพยาบาลสาร*, 40 (ฉบับพิเศษ มกราคม) 47-60.
- อัศวินี นามะกันคำ สมบัติ สกฤตพัทธ์ นงคราญ วิเศษกุล และ ธนอมพร เลาหจรัสแสง. (2552). การสร้างโปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเรื่องการให้การปรึกษาทางสุขภาพ. *วารสารพยาบาลสาร*, 36(2) (ฉบับพิเศษ มกราคม), 14-23.
- Bremdt, R.(Eds). (2010). *21st Century skills: Rethinking how students learn*. Bloomington: Solution tree press.
- Guglielmino, L. M. (1977). *Self-Directed Learning Readiness Scale*. Guglielmino and Associates, 734 marble Way, Boca Ration, FL 33432.
- Klunklin, A., Subpaiboongid, P., Keitlertnapha, P., Viseskul, N., & Turale S. (2011). Thai nursing students' adaption to problem-based learning: a qualitative study. *Nurse Education in Practice*, 11(6): 370-374
- Knowles, S. M. (1975). *Self-directed learning: A guide for learners and teachers*. New York: Follett Publishing.